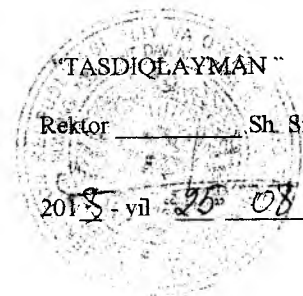

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

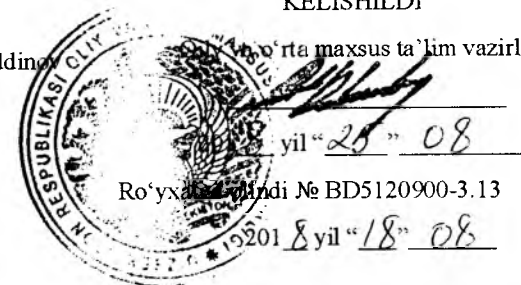
ALISHER NAVOIY NOMIDAGI O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI
UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"

Rektor _____ Sh. Sirojiddinov

2018 yil 25 08

"KELISHILDI"

o'рта maxsus ta'lim vazirligi

2018 yil 18 08

Ro'yxat qildi № BD5120900-3.13

2018 yil 18 08

TIL O'QITISH METODIKASI FANINING

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	100000	– Gumanitar
Ta'lim sohasi:	120000	– Gumanitar fanlar
Ta'lim yo'nalishi:	5120900	– O'zbek-ingliz tarjima nazariyasi va amaliyoti

Toshkent – 2018

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2018 yil 26-08 dagi 744 -sonli buyruvi bilan fan dasturlari ro'yxati tasdiqlangan.

Fan dasturi Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo'nalishlari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2018 yil 18-08 dagi 4 -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan

Fan dasturi Alisher Navoiy nomidagi O'zbek tili va adabiyoti universitetida ishlab chiqildi.

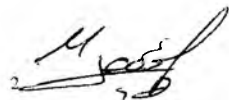
Tuzuvchilar :

- Ruzmetova M. – Ingliz filologiyasi kafedrasida o'qituvchisi
Kertayeva Z. – Ingliz filologiyasi kafedrasida o'qituvchisi

Taqrizchilar:

- Azimov I.M. – ToshDO'TAU, "O'zbek tilshunosligi" kafedrasida dotsenti, f.f.n.
Galiyeva M.R. – O'zDJTU, "Lingvistika va Ingliz adabiyoti" kafedrasida dotsenti, f.f.n.

Fan dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent Davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan. (2018- yil 25.07) (3 sonli bayonnomasi)

I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Ushbu fan jamiyatning pedagogik negizi, uning tarkibiy qismlari, til o'qitish metodikasi qonunlari va tamoyillari, til malakalari va til minimumi kabi masalalarni qamrab oladi. Til o'qitish metodikasining qonuniyatlarini bilish va ularning o'ziga xos xususiyatlariga ongli munosabatda bo'lishda, chet til o'qitish jarayonlarining mohiyatini tushunishda talabalarni zarur bo'lgan bilimlar bilan qurollantiradi.

"Til o'qitish metodikasi" fani umumkasbiy fanlar blokiga kiritilgan kurs hisoblanib, 3- va 4-kurslarda o'qitilishi maqsadga muvofiq. "Til o'qitish metodikasi" fani gumanitar va pedagogik fanlar turkumiga kiradi hamda barcha filologik ta'lim yo'nalishlarida o'qitiladi. Mazkur fan boshqa filologik fanlarning nazariy va uslubiy asosini tashkil qilib, o'z rivojida aniq yo'nalishdagi ijtimoiy fanlar uchun zamin bo'lib xizmat qiladi.

II. O'quv fanining maqsad va vazifalari

Fanning maqsadi - bakalavr darajasidagi talabalarga chet til o'qitish metodikasi ilmiy-nazariy masalalari, metodlari va ularni qo'llash, o'qitishni tashkil qilish bo'yicha atroflicha bilim berish, shu bilan ularning birga kelajakdagi ish faoliyatlarida amaliy axamiyat kasb etuvchi metodik bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirish va rivojlantirishdan iborat.

Ushbu maqsadga erishish uchun fan til o'qitish metodikasining nazariy va amaliy masalalari, metodlari bo'yicha bilimlarini o'rgatishdan iborat. Ushbu fan talabalarni nazariy amaliy jihatdan yetuk mutaxassis bo'lishlariga xizmat qiladi.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. **Talaba:**

– o'zbek, rus tili, falsafa, mantiq, psixologiya, pedagogik mahorat bo'yicha fanlari to'risida **bilimga ega bo'lishi**;

– Til o'qitishning zamonaviy texnologiyalarini, metodika sohasi bo'yicha bilimlarni, tushunchalar, kategoriyalarni, pedagogik jarayonlarning xususiyatlarini bilish va ulardan foydalana olish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak**;

– talaba dars jarayonlarida til o'qitish usul va vositalarini tahlil qilish, pedagogik muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish bo'yicha **malakaga ega bo'lish**.

III. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashulotlari)

1-ma'ruza. Chet tilni o'qitish metodikasi fan sifatida

Chet tilni o'qitish nazariyasining umumiy muammolari. O'zbekiston Respublikasida ta'lim sohasini modernizatsiyalash doirasida chet tillarni o'rganish tizimini takomillashtirish (PQ №1875 va PQ №1971, PQ №2909, VMQ № 124). Chet til ta'lim predmeti sifatida. Chet til o'qitish metodikasi fan sifatida. Chet tilni o'qitish metodikasining turlari. Chet til o'qitish metodikasining boshqa fanlar bilan aloqasi. O'qitish va o'rganish usullari. Tadqiqot metodlari.

2-ma'ruza. Chet til o'qitishning maqsad, tamoyillar va mazmuni

Chet til o'qitishning maqsadlari. Amaliy maqsad. Tarbiyaviy maqsad. Ta'limiy va rivojlantiruvchi maqsad. Chet til o'qitishning tamoyillari (Jalalov J.J.). Lingvistik, didaktik, psixologik va metodik tamoyillar. Chet til o'qitishning mazmuni tarkibiy qismlari. Nutq mavzulari. Nutq malakalari. Til materiallari. Til minimumi.

3-ma'ruza. Chet til o'qitish vositalari va mashqlar tizimi

Ta'lim vositalari tasnifi. O'qitish vositalari. Asosiy va yordamchi vositalar. Chet til bo'yicha yangi O'UM umumta'lim muassasalarida chet til ta'limi sifatini oshirishning samarali yo'llaridan biri sifatida. Chet til zamonaviy darsligining asosiy tasniflari. Chet til bo'yicha zamonaviy darslik tuzishning asosiy qoidalari. Turli kommunikativ kompetensiyalar, ko'nikma va malakalarni shakllantirish. Darslik va o'quv materiallarini tanlash. Mashq - chet til o'qitishning yagona birligi sifatida. Ko'nikma va malakalarning shakllanishida mashqlarning roli. Mashqlar tasnifi. Mashqlar turi. Mashqlar tizimi.

4-ma'ruza. Chet til o'qitishning yondashuv va metodlari

Yondashuv tushunchasi. Metod tushunchasi. Chet til ta'limining an'anaviy va zamonaviy yondashuvlari va metodlari. Chet til o'qitishning kommunikativ, shaxsga-yo'naltirilgan, integrativ va kompetentlik yondashuvlari. Metod turlari. Ana'naviy, kommunikativ, intensiv va aralash metodlari.

5-ma'ruza. Chet til o'qitishning zamonaviy ta'lim texnologiyalari va metodlari

Ta'lim texnologiya va pedagogik texnologiya ta'lim texnologiya tushunchalari. Chet til o'qitishning muammoli, loyihalash, tanqidiy fikrlashni rivojlantirish, hamkorlik, modul, AKT texnologiyalari.

6-ma'ruza. Interfaol metodlari

Interfaol metodi tushunchasi. Interfaol metodi usullari. Aqliy xujum. Klaster. Sinkveyn. Venn diagrammasi va boshqalar.

7-ma'ruza. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida chet til leksikasini o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va nazorati

"Leksika" va unga aloqador tushunchalar xaqida. Leksikani tanlash. Leksikaning taqsimoti va tasnifi. Leksikaning taqdimoti.

Leksik ko'nikmalarni shakllantirish. A1, A2, B1 darajalari uchun leksik aktiv va passiv minimum hajmi.

Ta'limning turli bosqichlarida leksik kompetensiyaga qo'yilgan yagona DTS talablari. Leksika mashqlari. Leksik ko'nikmalar shakllanganlik darajasi nazorati.

8-ma'ruza. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida chet til grammatikasini o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va nazorati

Grammatikani tanlash. Grammatikani metodik tayirlash. Grammatikaning taqsimoti va tasnifi. Grammatikani taqdimoti. Grammatika mashqlari. Grammatik ko'nikmalarni shakllantirish. A1, A2, B1 darajalari uchun Grammatik aktiv va passiv minimum.

Grammatikaning qo'llanilishi. Ta'limning turli bosqichlarida grammatik kompetensiyaga qo'yilgan yagona DTS talablari. Grammatika ko'nikmalar shakllanganlik darajasi nazorati.

9-ma'ruza. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida chet til talaffuzini o'rgatish nazariyasi

Chet til talaffuzini o'rgatishning mohiyati. Talaffuz minimumini tanlash. Talaffuz materialini metodik tayyorlash. Talaffuz materialining taqdimoti va tasnifi. Talaffuz ko'nikmalarini shakllantirish. Talaffuz materialining taqdimoti.

10-ma'ruza. Uzluksiz ta'limning barcha bosqichlarida chet til talaffuzini o'rgatish amaliyoti va nazorati

Fonetik mashqlar. Talaffuzni o'rgatish tamoyillari. Talaffuz ko'nikmalar shakllanganlik darajasi nazorati. Ta'limning turli bosqichlarida talaffuz kompetensiyasiga qo'yilgan yagona DTS talablari.

11-ma'ruza. Uzluksiz ta'limning barcha bosqichlarida tinglab tushunishni o'rgatish nazariyasi va amaliyoti

Tinglab tushunish nutq faoliyati turi va malaka sifatida. Tinglab tushunish – ta'limning maqsadi va vositasi sifatida. Tinglab tushunishning psixofiziologik mexanizmlari va ularni shakllantirish hamda rivojlantirish usullari. Tinglab tushunishni o'rgatish qiyinchiliklari.

12-ma'ruza. Uzluksiz ta'limning barcha bosqichlarida tinglab tushunishni nazorati

Tinglab tushunish malakalarini nazorat usullari. Ta'limning turli bosqichlarida tinglab tushunishga qo'yilgan yagona DTS talablari.

13-ma'ruza. Uzluksiz ta'limning barcha bosqichlarida gapirishni o'rgatish nazariyasi va amaliyoti

Gapirish nutq faoliyati turi va malaka sifatida. Gapirishning psixofiziologik mexanizmlari. Monolog, dialog va polilog, ularning turli ko'rinish va tasniflari. Gapirishni o'rgatishning “yuqoridan pastga” (matnlar asosida) va “pastdan yuqoriga” (matnga suyanmagan holda) usullari.

Gapirishni o'rgatish mashqlari (turli xil dialog va monolog uchun) va metodlari.

Rolli o'yin metodi, bahs-munozara metodi- biror mavzu bo'yicha ta'lim oluvchilar bilan o'zaro bahs tarzida o'tkaziladigan o'qitish metodidir.

14-ma'ruza. Uzluksiz ta'limning barcha bosqichlarida gapirishni o'rgatish nazorati

Chet til o'rgatish amaliyotida ozaki nutqni muloqoti malakasi shakllanishi nazorati. Ta'limning turli bosqichlarida gapirishni qo'yilgan yagona DTS talablari.

15-ma'ruza. Uzluksiz ta'limning barcha bosqichlarida o'qishni o'rgatish nazariyasi va amaliyoti

O'qish chet til o'rganishning nutq faoliyatining turi va malaka sifatida. O'qishning psixofiziologik mexanizmlari. O'qishni nutq faoliyati turi sifatida o'rgatish. O'qishga o'rgatish bosqichlari. O'qish materiali.

O'qish turlari va ularni shakllantirish yuzasidan mashqlar. Muammoli vaziyat metodi.

16-ma'ruza. Uzluksiz ta'limning barcha bosqichlarida o'qishni baholash usullari

Chet tilda o'qish malakasi nazorati. Ta'limning turli bosqichlarida o'qish malakasiga qo'yilgan yagona DTS talablari

17-ma'ruza. Uzluksiz ta'limning barcha bosqichlarida yozuvni o'rgatish nazariyasi va amaliyoti

Yozuv nutq faoliyatining turi va malaka sifatida. Yozuv psixofiziologik mexanizmlari. Yozuv texnikasi va yozma nutqni o'rgatish. Yozuvni o'rgatish mashqlari.

Chet tilida yozuv malakalari nazorati. Ta'limning turli bosqichlarida yozuv ko'nikmalariga va yozma nutq malakasiga ega bo'lishga qo'yilgan yagona DTS talablari.

18-ma'ruza. Bilim va ko'nikmaning nazorat turlari, vazifalari, shakllari. Test tizimi va turlari. IELTS, TOEFL haqida ma'lumot berish. Daraja, o'sish va natijani aniqlovchi testlar.

Nazorat obyekti. Nazorat qilish metodikasi. Bilim va ko'nikmaning turlari, vazifalari, shakllari nazoratida ma'lumot berish. Joriy, oraliq, yakuniy nazorat.

19-ma'ruza. Xatolarni to'rilash va xulosa berish. Mustaqil ish jarayonini tashkil qilish

Xatolarni to'rilashning usullari turlari va rivojlantirishga yo'naltirilgan xulosalar berish. Baholash mezonlari.

Mustaqil ish va uni rejalashtirish. Mustaqil ishning maqsadi, vazifalari va turlari

20-ma'ruza. Dars tahlili va tajribaviy tadqiqot

Dars tahlili maqsadi va turlari. Dars tahlili orqali o'qituvchilik mahoratini oshirish.

20-ma'ruza. Dars tahlili va tajribaviy tadqiqod.

Dars tahlili maqsadi va turlari. Dars tahlili orqali o'qituvchilik mahoratini oshirish.

21-ma'ruza. O'quv materiallarini saralash va tayyorlash.

O'quv materiallarini saralash va uni o'quv jarayoniga joriy etish.

IV. Amaliy mashulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashulot uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Chet til o'qitish metodikasi fanining nazariy asoslari: Chet til o'qitish metodikasi fan sifatida. Chet tilni o'qitish metodikasining turlari. Chet til o'qitish metodikasining boshqa fanlar bilan aloqasi. O'qitish va o'rganish usullari. Tadqiqot metodlari. Chet til ta'lim predmeti sifatida.
2. Chet til o'qitishning interfaol metodlari. Chet til o'qitish metodikasi fanining maqsadlari, mazmuni, tamoyil va metodlari.
3. Chet til o'qitish vositalari va mashqlar tizimi.
4. Chet til o'qitishning metodlari va usullari.
5. Chet til o'qitishning ilgor pedagogik va axborot texnologiyalari.
6. Chet til o'qitishning interfaol metodlari.
7. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida leksikani o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va baholash.
8. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida grammatikani o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va baholash.
9. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida talaffuzni o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va baholash.
10. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida tinglab tushunishni o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va baholash.
11. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida o'qishni o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va baholash.
12. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida yozuvni o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va baholash.
13. Bilim va ko'nikmaning turlari, vazifalari, shakllari nazorati. Test tizimi va turlari. IELTS, TOEFL va b.
14. Mustaqil ish jarayonini tashkil qilish.
15. Dars tahlili va tajribaviy tadqiqod.
16. O'quv materiallarini saralash va tayyorlash.

V. Seminar mashulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Chet til o'qitish metodikasi fanining nazariy asoslari: Chet til o'qitish metodikasi fan sifatida. Chet tilni o'qitish metodikasining turlari. Chet til o'qitish metodikasining boshqa fanlar bilan aloqasi. O'qitish va o'rganish usullari. Tadqiqot metodlari. Chet til ta'lim predmeti sifatida.
2. Chet til o'qitish metodikasi fanining maqsadlari, mazmuni, tamoyil va metodlari.
3. Chet til o'qitish vositalari va mashqlar tizimi.
4. Chet til o'qitishning metodlari va usullari.
5. Chet til o'qitishning ilgor pedagogik va axborot texnologiyalari.
6. Chet til o'qitishning interfaol metodlari.
7. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida leksikani o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va baholash.
8. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida grammatikani o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va baholash.
9. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida talaffuzni o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va baholash.
10. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida tinglab tushunishni o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va baholash.
11. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida gapirishni o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va baholash.
12. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida o'qishni o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va baholash.
13. Uzlüksiz ta'limning barcha bosqichlarida yozuvni o'rgatish nazariyasi, amaliyoti va baholash.
14. Bilim va ko'nikmaning turlari, vazifalari, shakllari nazorati. Test tizimi va turlari. IELTS, TOEFL va b.
15. Mustaqil ish jarayonini tashkil qilish.
16. Dars tahlili va tajribaviy tadqiqod.
17. O'quv materiallarini saralash va tayyorlash.

VI. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. PQ 1875 "Chet tillari o'rganishni yanada takomillashtirish chora tadbirlari" (10.12.2012)
2. Chet til o'qitish metodikasi fanining nazariy asoslari
3. Ta'limning turli bosqichlarida *Darsning boshlanich qismi* bo'yicha portfolio uchun materiallarni tashkillashtirish
4. Ta'limning turli bosqichlarida *Warm up* bo'yicha portfolio uchun materiallarni tashkillashtirish.
5. Ta'limning turli bosqichlarida grammatikani o'rgatish bo'yicha portfolio uchun materiallarni tashkillashtirish. (individual ish)
6. Ta'limning turli bosqichlarida o'qishni o'rgatish bo'yicha portfolio uchun materiallarni tashkillashtirish.
7. Ta'limning turli bosqichlarida tinglab tushunishni o'rgatish bo'yicha portfolio uchun materiallarni tashkillashtirish. (individual ish)
8. Ilor texnologiyalari asosida ta'limning turli bosqichlari uchun, yozma va ozaki nutqni nazorat qilish uchun turli testlar va baholash mezonlarini ishlab chiqish
9. Loyihalarda qatnashish "Beginning English Teacher 2019 part-3", "Out of class activities" (guruhiy ish).
10. Loyihalarda qatnashish "Beginning English Teacher 2019 part-4", "Modern English teacher" (guruhiy ishi).

VII. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Jalolov J.J. "English language teaching methodology" T. 2015.
2. Axmedova L.T. Normuratova V.I. "Teaching English Practicum" T. 2011.
3. Jalolov J.J. "Chet til o'qitish metodikasi" T. 2012.
4. Xoshimov O., I. "Yoqubov. Ingliz tili o'qitish metodikasi" T. 2003.
5. Jo McDonough, Christopher Shaw and Hitomi Masuhara "Materials and Methods in EIT". Teacher's Guide". John Wiley & Sons, Inc. 2013.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Yoqubov "Comparative Methods of Teaching English at Schools, Lyceums and Colleges". T. 2014.
2. Jalolov J.J. "CHet til o'qitish metodikasi". T. 1996.

3. Azizxodjaeva A.K. "Pedagogicheskaya texnologiya". T. 2002.
4. Jo McDonough, Christopher Shaw and Hitomi Masuhara "Materials and Methods in EIT". Teacher's Guide". John Wiley & Sons, Inc. 2013.
5. Makhkamova G.T. Innovative Pedagogical Technologies in the English Language Teaching. T. 2017
6. Ruzmetova M.Sh "Kommunikativ –komulyativ metod asosida 5-6-sinlarda ingliz tilini o'qitish texnologiyalari"

Internet saytlari

1. www.scopus.com
2. www.cat.lib.unimelb.edu
3. www.education.gov
4. www.pearson.com
5. www.mheducation.com
6. www.biblio.chgpu.edu